

"L'odi no és patriotisme"

Baton Haxhiu, director del diari 'Koha Ditore', parla del periodisme en temps de guerra i postguerra. També destaca la importància dels mitjans en la reconstrucció del seu país.

Baton Haxhiu, nascut el 1965, ha estudiat dret. El 1986 va començar a treballar de periodista, passant per diverses revistes, fins que el 1993 va entrar al setmanari *Koha* ('El Temps') com a redactor de la secció de nacional. L'any 1997 el *Koha* passa a ser un diari i pren el nom de *Koha Ditore* ('El Temps diari'). Un any després el propietari i director del diari, Veton Surroi, es compromet en l'equip negociador que prepara els futurs contactes amb el govern serbi i els mediadors internacionals a Rambouillet. Aleshores l'administració de l'editorial decideix que el diari no hauria de ser identificat amb els compromisos polítics del seu director i aquest passa les regnes a Haxhiu.

—*Durant els bombardeigs, Koha Ditore va seguir els deportats fins als camps de refugiats a Macedònia. Què representava el diari per ells?*

—L'objectiu del diari era bàsicament de mantenir viva la idea del retorn, i per extrapolació eludir qualsevol perill de desestabilització de Macedònia. Una conseqüència que hagués pogut resultar desastrosa per a la solució del conflicte de Kosovo.

—*En quines condicions treballaven els periodistes del Koha Ditore a Macedònia?*

—Equip tècnic i periodistes treballàvem tots junts en un despatx de 29 m², amb 14 ordinadors, i sense telèfon. Havíem de treballar per torns. L'ajuntament ens negava la línia telefònica i ens havíem de connectar a Internet a través d'un cibercafé.

—*Quines eren les seves fonts d'informació?*

—Els refugiats que sortien de Kosovo, els telèfons per satèl·lit i les fonts diplomàtiques.

—*Com funciona un periodista-refugiats? És compatible l'emoció amb la imparcialitat?*

—La idea de la redacció a l'hora de contractar, a l'inici de l'any passat, ha estat la de preferir la joventut i el coneixement de l'anglès en detriment de l'experiència. Com que l'accés als esdeveniments bèl·lics ens estava formalment vetat, els nostres joves acudien als llocs dels fets com a traductors de periodistes es-

trangers i alhora que feien d'intèrprets s'informaven per als seus propis articles. I l'experiència que s'han guanyat sobre la marxa els ha dut a separar totalment l'emoció de les seves informacions professionals.

—*Els veu ben preparats per mantenir el nivell del diari?*

—Desgraciadament, les coses no són tan senzilles. No només ells, sinó quasi tots els periodistes kosovesos han d'aprendre a treballar en democràcia. En con-

ALBAN BUJARI

condicions de guerra, n'hi ha prou d'informar amb objectivitat. Una massacre és una massacre, no cal afegir-hi ni treure'n res. Però ara serà necessari conèixer i entendre els problemes a fons, i ser capaçs d'analitzar-los.

—*Considera que la premsa kosovesa finalment té les condicions per a ser lliure?*

—La situació ara no és millor, és diferent. Tots han entès la importància de la informació, i actualment hi ha moltes pressions interessades. D'altra banda, hem de ser molt clars respecte als crims interètnics que s'estan cometent a Kosovo. Un acte

bàrbar és un acte bàrbar, independentment de qui l'executi, i quin sigui el nombre de víctimes. La llibertat d'expressió no és només tenir dret a dir les seves veritats, també és una responsabilitat.

—*El ressentiment causat pels crims comesos pels serbis durant els últims anys pot explicar els assassinats d'avui dia?*

—No importa si els pot explicar o no, res els pot justificar. A partir del moment en què som lliures, el crim és individual, i no és ni col·lectiu, ni nacional. Cadascú ha d'assumir els seus actes, i si mata serà un assassí. Li puc assegurar que les famílies que més han patit durant aquesta guerra es comporten de manera molt més racional que alguns "herois" autoproclamats que pretenen obrar en nom de la nació. L'odi no és patriotisme.

—*Els mitjans de comunicació kosovesos no semblen homogenis, hi ha una profusió d'idees...*

—Sí, però moltes giren al voltant de qui té més mè-

"A partir del moment en què som lliures, el crim és individual, i no és ni col·lectiu, ni nacional."

ALBAN BUJARI

"Rugova és una persona mancada de visió política. Per això és summament nociu per a la situació actual."

rits en la guerra que "hem guanyat". Si nosaltres no hem guanyat cap guerra! Més aviat hem patit una de les pitjors tragèdies des de la Segona Guerra Mundial. El guanyador és la comunitat internacional, i ningú està autoritzat a repartir els beneficis d'aquesta victòria.

—I la classe política kosovesa està a l'altura de la situació?

—El problema del principal partit polític, l'LDK, és el seu líder, Ibrahim Rugova, que és una persona mancada de visió política. Per això és summament nociu per a la situació actual. Rugova és un bon "pare", però un pèssim polític. L'LDK té recursos humans que de moment romanen enterrats. La seva recuperació restabliria un equilibri de forces a Kosovo, del contrari caldrà que sorgeixi una generació de polítics completament nova, amb idees clares sobre la societat civil democràtica.

—No tem l'excessiva politització dels mitjans de comunicació en aquestes circumstàncies?

—En efecte, actualment és molt difícil salvaguardar la seva independència d'opinió. Però crec que un diari ha de lluitar pel manteniment de l'expressió lliure.

—Pensa entrar en política?

—Crec que actualment els mitjans de comunicació tenen més importància que els partits polítics. La guerra ha acabat, però queden moltes més batalles per a construir el futur de Kosovo.

—Vostè acaba de rebre un premi, oi?

—Sí, el premi *Developpement of Freedom of Press*, de Nova York. Tot reconeixement és ben rebut, però encara ho és més si es comparteix amb personalitats de la talla de Gabriel García Márquez, que el va rebre fa anys. **G. J.**

Descomptes als subscriptors d'EL TEMPS

Truca'ns de dilluns a divendres al
93 309 70 04
PROMETEATRE

Teatre Principal

RENT

El musical que trenca amb tot el que està establert

25% de descompte de dimecres a diumenge a partir del 7 de gener. Barcelona.

Teatre Borràs

El sapat dels idiotes

25% de descompte de dimarts a divendres a partir del 7 de gener. Barcelona.

ROMEA

Tots eren fills meus

25% de descompte de dimarts a divendres a partir del 7 de gener. Barcelona.

Teatre Condal

La jaula de las locas

amb 'La extraña pareja' (Paco Morán i Joan Pera)

25% de descompte de dimecres a diumenge a partir del 7 de gener. Barcelona.